

Statistikk og statistisk programmering, våren 2022

Obligatorisk oppgave 2

Innleveringsfrist: Fredag 11. februar 2022, kl. 23.59

Leveres som én pdf-fil på Canvas.

Alle oppgavene unntatt den siste skal i utgangspunktet gjøres uten Python.
Den siste oppgaven (hvor dere *skal* bruke Python) må gjøres for å få godkjent obligen.

Oppgave 1

La den stokastiske variabelen X være antall seksere ved kast med tre terninger.

- a) Finn verdimengden til X .
- b) Finn sannsynlighetsfordelingen (punktsannsynligheten) til X .
- c) Finn forventningsverdien til X .
- d) Forklar hva forventningsverdien til X uttrykker.
- e) Finn standardavviket til X .

Oppgave 2

La X være antall systemsvikt kommende uke i et nytt datasystem. Sannsynlighetsfordelingen (punktsannsynlighetene) er gitt i følgende tabell:

x	0	1	2	3	4
$P(X = x)$	0.45	0.31	0.14	0.07	0.03

- a) Tegn et sannsynlighetshistogram for denne fordelingen.
- b) Finn forventningsverdi.
- c) Finn varians og standardavvik.
- d) Tegn den kumulative fordelingsfunksjonen $F(x)$ for X .
- e) Finn $P(X > 2)$.
- f) $P(X < 2)$.

Anta nå at bedriften som leverer dette datasystemet må betale et gebyr basert på hvor mange ganger i løpet av en uke systemet svikter. Dette gebyret beregnes som

$$g(X) = 2000 X^2 + 5000 X + 1000$$

- g) Hva er forventningsverdien til gebyret?

Oppgave 3

En stokastisk variabel har følgende sannsynlighetsfordeling:

x	1	2	3	4	5	6	7
$P(X=x)$	0.08	0.15	0.31	0.24	0.11	0.07	k

- a) Hva må k være for at dette skal være en sannsynlighetsfordeling?
- b) Finn $P(X < 2)$.
- c) Finn $P(X \geq 5)$.
- d) Finn $P(2 \leq X < 7)$.
- e) Finn forventningsverdien til X .
- f) Finn variansen og standardavviket til X .

Oppgave 4

La X_1 , X_2 og X_3 være uavhengige stokastiske variabler med lik sannsynlighetsfordeling med forventningsverdi $\mu = 2$ og varians $\sigma^2 = 9$.

- a) Beregn forventning og varians til de stokastiske variablene
 $Y = X_1 + X_2 + X_3$ og
 $Z = X_1 + X_1 + X_1$.
Sammenlign svarene for Y og Z .
- b) Beregn forventning og varians til $W = 3X_1 - 4X_2$.
- c) Beregn forventningsverdien til $V = X_1 \cdot X_2 \cdot X_3$

Oppgave 5

Følgende tabell viser simultanfordelingen til X og Y .

x	y			$P(X = x)$
	0	1	2	
0	0.1	0.2	0.1	0.4
1	0.3	0.0	0.3	0.6
$P(Y = y)$	0.4	0.2	0.4	

- a) Beregn $E(X)$ og $E(Y)$.
- b) Finn $E(X \cdot Y)$.
- c) Finn kovariansen og korrelasjonen.
- d) Undersøk om variablene er uavhengige.

Oppgave 6

Denne oppgaven krever grunnleggende kunnskap om integraler. De som ikke har hatt integrasjon trenger ikke å gjøre denne oppgaven.

Noen personer kaster mynter mot en vegg, og det gjelder å komme nærmest mulig veggen for å vinne. La X være avstanden i meter fra veggen til der Christians mynt lander. Følgende sannsynlighetstetthet er en god modell:

$$f(x) = \begin{cases} 3(1-x)^2 & 0 < x \leq 1 \\ 0 & \text{ellers} \end{cases}$$

- a) Beregn sannsynligheten $P(0.5 < X < 0.8)$.
- b) Beregn hvor nær veggen Christian kan forvente at mynten lander.
- c) Finn standardavviket til X .

Oppgave 7

Et firma lager en elektronisk komponent. Erfaring tilsier at 20 % av komponentene er defekte.

- a) Vi plukker tilfeldig ut n komponenter. La X betegne antall defekte komponenter i utvalget. Begrunn at X er binomisk fordelt med parametere n og $p = 0.2$.
- b) En kunde ber om å få tilsendt så mange komponenter at han kan *forvente* at minst åtte av dem er feilfrie. Hvor mange komponenter må firmaet sende?
- c) Hvor stor er da sannsynligheten for at firmaet sender minst åtte feilfrie komponenter?

Oppgave 8

Denne oppgaven må være gjort for å få godkjent obligen.

Lag et Python-program for en binomisk forsøksrekke.

Programmet skal be brukeren taste inn antall forsøk (n) og sannsynligheten for hendelsen i hvert forsøk (p).

Programmet skal så plotte punktsannsynligheten og fordelingsfunksjonen.

Tips:

i) Man kan bruke `input` for å lese inn data fra brukeren.

ii) For å få Python til å beregne sannsynligheter i en binomisk fordeling, kan man bruke `scipy.stats.binom.pmf` (pmf er "probability mass function", altså punktsannsynligheten)

og `scipy.stats.binom.cdf` (cdf er "cumulative distribution function", altså fordelingsfunksjonen $F(x)$)

iii) For å beregne «alle på en gang», altså sannsynlighetene for $x = 0, 1, 2, \dots, n$, kan man lage seg et array av disse tallene ved å bruke

`numpy.arange(n+1)`

Merk at man med «arange» mener et verdiområde («a range»), og ikke å «ordne», altså ikke «arrange» som man kan bli forledet til å tro. Merk også at `arange(n+1)` betyr en tallfølge på $n + 1$ tall fra og med 0. Følgelig er det tallene fra og med 0 til og med n , altså ikke til og med $n + 1$.

iv) For å plotte kan man bruke `matplotlib.pyplot.plot`